

Studiedienst PVDA ontrafelt fameuze Tabel van Vlaamse regering

► Op 9 augustus lekten de concrete cijfers uit over de maatregelen van de nieuwe Vlaamse regering. De fameuze Tabel, die tijdens de coalitiebesprekingen tot stand kwam, bevat de budgettaire doelstellingen waarover N-VA, CD&V en Open Vld het eens werden. Minister-president Bourgeois noemde half augustus alle reacties voorbarig, omdat de Vlaamse regering de concrete

begroting nog niet had besproken. De studiedienst van de PVDA heeft de fameuze tabel ontcijferd en concludeert dat die alarmend genoeg is om vanaf vandaag te informeren en te mobiliseren.

■ JORIS VAN GORP

De komende vijf 5 jaar wil de Vlaamse regering 8 miljard euro besparen. Het begint met 1,1 miljard euro in 2015. De besparing loopt ieder jaar op, tot 1,9 miljard euro in 2019. Deze besparingen zijn recurrent: vanaf 2019 wordt er bij ongewijzigd beleid, elk jaar 1,9 miljard bespaard. De grootste posten zijn de volgende (voor een overzicht zie Tabel 1).

- **2,8 miljard euro** op het geheel van de openbare diensten en het onderwijs. Die besparingen treffen niet alleen het hoger onderwijs, maar ook het lager, secundair en buitengewoon onderwijs.
- **2,3 miljard euro** nieuwe lasten en/of verhoging van de belastingen voor de werkende bevolking. 35 % van de totale inspanning wordt ingevuld met nieuwe belastingen. Terwijl deze regering beweert de belastingen te verlagen. Maar dat geldt blijkbaar alleen voor de multinationals, de bankiers, de miljonairs en de speculanten.
- **1 miljard** minder subsidie voor de jeugd-, sport- en cultuurverenigingen. Dit komt neer op een vermindering van meer dan 210 miljoen euro aan subsidies en steun, elk jaar. Sommige verenigingen zullen geen subsidies meer krijgen, andere zullen het met flink wat minder moeten doen. Het verenigingsleven zal deze besparing zwaar voelen. Bovendien zijn deze besparingen cumulatief met gevolgen van besparingen in andere sectoren van de openbare diensten. Bijvoorbeeld: de Uitleendienst Kam-

peermateriaal voor de Jeugd krijgt minder middelen door de vermindering van de middelen in de openbare diensten, waardoor de jeugdverenigingen meer moeten betalen voor het lenen van tenten. Ander voorbeeld: de besparingen bij de provincies hebben ook een impact op de musea en de culturele organisaties.

- **660 miljoen euro** voor de invoering van een kilometerheffing voor buitenlandse vrachtwagens. Wie garandeert dat dit principe later niet zal toegepast worden op personenwagens? Het Vlaamse regeerakkoord zegt zelf alvast dat er "onderzocht gaat worden hoe op termijn een kilometerheffing op personenwagens kan ingevoerd worden".

- **440 miljoen euro** besparingen in het domein werk, innovatie en media

- **421 miljoen euro** besparingen in de zorg

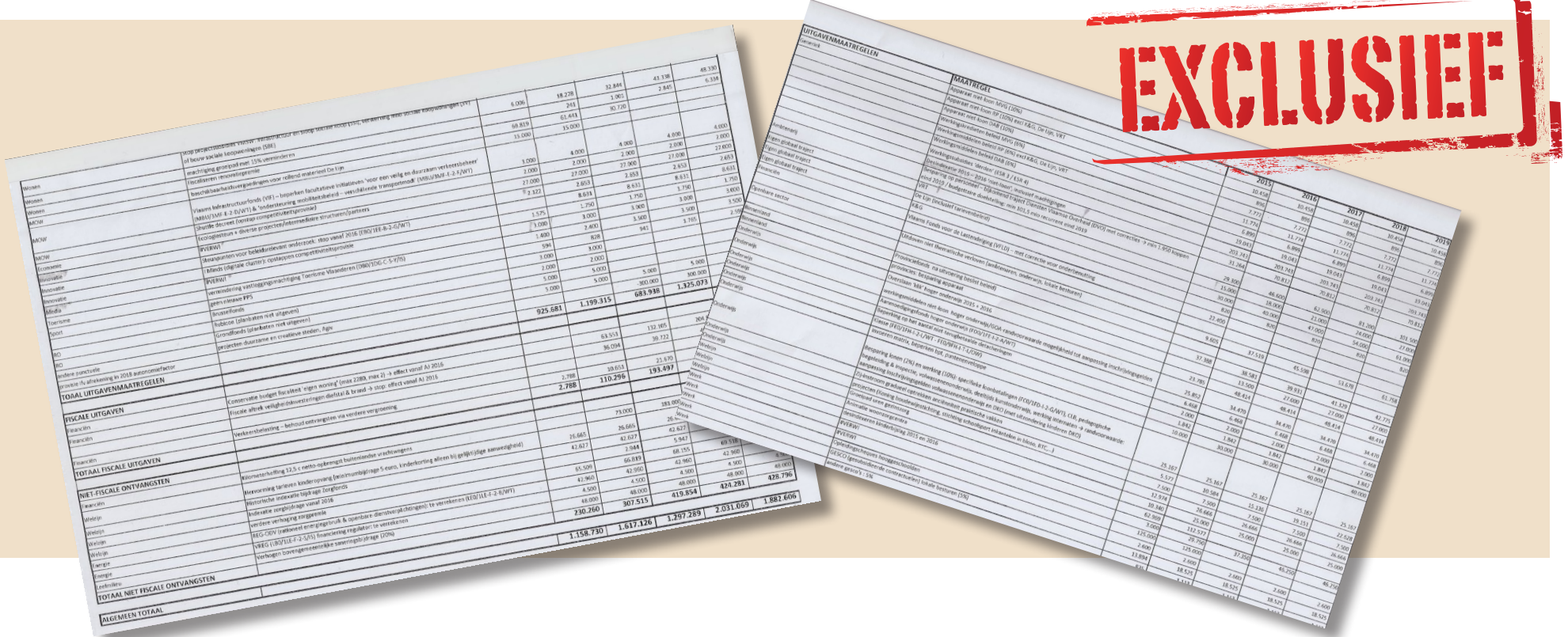
8 miljard euro, dat is een gigantische inlevering. De bovenstaande indeling per begrotingspost verdoezelt dan nog het compleet sociaal karakter van deze begrotingsdoelstelling. Daarom lichten we er de maatregelen uit die specifiek de koopkracht van de werkende mensen aantasten. Het gaat over 3,2 miljard euro. En we kijken ook naar de maatregelen die de achtergestelde groepen en zwakkeren in onze maatschappij treffen. Hier gaat het over 600 miljoen euro.

Tabel 1

(in miljoenen euro's)

Afbouw openbare dienstverlening	549	1 990	Openbare diensten	2 809	Afbouw openbare diensten en onderwijs.
Afbouw tewerkstelling bij de openbare diensten	530				
Afbouw van de middelen voor alle Vlaamse openbare diensten en instellingen	912				
Afbouw middelen onderwijs	243	819	Onderwijs		
Afbouw loon en werkvoorwaarden bij het onderwijzend personeel	576				
Nieuwe lasten of hogere belastingen	2 332				
Afbouw subsidies aan socio culturele, sport- en jeugdverenigingen	1 040				
Kilometerheffing voor buitenlandse vrachtwagens	616				
Geen specifieke info over geweten. Saneringen in het domein werk, innovatie en media	440				
Afbouw zorg	421				
Afbouw middelen voor sociale woningbouw	157				
Afbouw ecologische steunmaatregelen	135				
Leegplukken van aangelegde reserves	36				
TOTAAL	7 987				

EXCLUSIEF

Gezinnen met 2 kinderen verliezen gemiddeld een kleine 2.100 euro koopkracht

De maatregelen die rechtstreeks ingrijpen op de koopkracht van de werkende bevolking lopen op tot bijna 3,2 miljard euro. Gespreid over de 6,1 miljoen inwoners van Vlaanderen geeft dat een gemiddeld verlies aan koopkracht van 523 euro per man/vrouw. Gezinnen met 2 kinderen verliezen de komende 5 jaar gemiddeld al snel een kleine 2.100 euro aan koopkracht. Maar gemiddelden gaan ervan uit dat iedere inwoner van Vlaanderen gelijk getroffen wordt. Dat is natuurlijk niet zo. De besparing op de kinderbijslag treft alleen gezinnen met kinderen en besparingen op de woonbonus alleen mensen die een hypotheecaire lening hebben. Om een beter zicht te krijgen, moeten we de maatregelen die rechtstreeks ingrijpen op de koopkracht van nabij bekijken (voor een overzicht zie Tabel 2).

- **682 miljoen euro** wordt bespaard bij de gezinnen die een hypotheecaire lening nemen om een huis te kopen, te bouwen of te verbouwen. De woonbonus voor de lopende leningen blijft ongewijzigd, maar gezinnen die een nieuwe lening afsluiten, verliezen door deze maatregel jaarlijks zo'n 1.300 euro belastingvoordeel.
- **584 miljoen euro** nieuwe lasten door een verdubbeling van de zorgpremie. Bovendien wordt die de volgende jaren geïndexeerd. Vandaag betaalt elke Vlaamse 25-plusser elk jaar 25 euro aan het Vlaams zorgfonds. Dat zorgfonds helpt zwaar zorgbehoevenden met hun niet-medische kosten (thuis- en mantelzorg, opname in een rusthuis). Deze premie verdubbelt naar 50 euro per jaar voor iedereen ouder dan 25 jaar.

- **322 miljoen euro** koopkracht gaat verloren door de afbouw van de tewerkstelling bij de Vlaamse overheidsdiensten. Het ambtenarenapparaat krimpt met 2.000 eenheden, wat de algemene koopkracht van de werkende bevolking zeker niet ten goede komt.
- **478 miljoen euro** door de verhoging van de water- en energiefactuur. De bovengemeentelijke saneringsbijdrage, zeg maar uw inbreng in de bouw en het onderhoud van de waterzuiveringsstations, stijgt van 0,96 naar 1,15 euro per m³. Voor een gezin komt dit neer op een jaarlijkse stijging van hun waterfactuur met 18 euro. De energiefactuur wordt jaarlijks 20 euro duurder door het gedeeltelijk verrekenen van de overheidstussenkomst voor gratis elektriciteit. Deze 478 miljoen euro besparingen houden nog geen rekening met de volledige afschaffing van 'gegarandeerde hoeveelheid gratis kWh elektriciteit en m³ water', aangekondigd in het Vlaams regeerakkoord van deze nieuwe regering. De volledige afschaffing zal de water- en energiefactuur jaarlijks bijkomend met 300 euro per jaar verhogen. Dit alles wordt verdedigd met het principe 'de gebruiker betaalt'. Maar dit principe geldt duidelijk niet voor grote bedrijven die veel energie verbruiken: zij krijgen een fikse korting op de energiefactuur.
- **176 miljoen euro** door het kindergeld 2 jaar niet te indexeren. Voor een gezin met 3 kinderen loopt dat al snel op tot een jaarlijkse inlevering van 220 euro. Bovendien beperkt 'de tabel' de opbrengst van deze maatregel voor 2015 en 2016. Wellicht omdat ze na 2017 heel het systeem van het kindergeld willen

hervormen. De nieuwe Vlaamse regering wil dat vereenvoudigen door elk kind evenveel kinderbijslag toe te kennen. Nu bedraagt die voor het eerste kind 90 euro, voor het tweede kind 167 euro en vanaf het derde kind 249 euro. De uniforme kinderbijslag zal in de buurt liggen van 155 euro voor ieder kind. De 150.000 Vlaamse gezinnen met 3 kinderen leveren dan vanaf 2017 jaarlijks meer dan 500 euro in.

- **168 miljoen euro** door het afschaffen van de fiscale aftrek voor veiligheidsinvesteringen (brand- en diefstalpreventie) aan woningen.
- **162 miljoen euro** door de renovatiepremie te fiscaliseren. Renoveren wordt dus fors duurder.
- **177 miljoen euro** door verhoging inschrijvingsgelden voor onderwijsinstellingen. Uw kinderen inschrijven aan de unief wordt 200 à 300 euro duurder, wat 164 miljoen euro moet opbrengen. 13 miljoen euro van de afschaffing van de tussenkomst van de Vlaamse overheid in het inschrijvingsgeld bij specifieke opleidingen voor hogescholieren.
- **126 miljoen euro** moet komen van loonleveringen bij Centra voor leerlingenbegeleiding (CLB) en andere begeleidingsjobs in het onderwijs. Ook de besparing op middelen zit hier ook in. Dit alles wordt gedeeltelijk opgevangen door een verhoging van de inschrijvingsgelden voor het deeltijds kunst- en volwassenenonderwijs.

- **133 miljoen euro** door verhoging tarieven voor kinderopvang. Uw kind naar de crèche brengen, wordt al gauw 65 euro per maand duurder. Een inlevering van 780 euro per jaar.
- **113 miljoen euro** meer opbrengsten bij de verkeersbelasting. De politiek van vergroening van de autofiscaliteit wordt voortgezet. Met deze maatregelen wil de Vlaamse regering de Vlamingen doen kiezen voor milieuvriendelijke wagens. Maar de maatregel moet de volgende 5 jaar ook 113 miljoen euro opbrengen. Wie zijn oude wagen wat langer gebruikt, wordt hiervoor gestraft met een hogere verkeersbelasting.
- **73 miljoen euro** wordt gevonden in het technisch onderwijs door te beknibben op de lonen van leraren praktische vakken, die uit de privé komen en die hun anciënniteit konden overdragen. Uiteraard tast deze maatregel de koopkracht van deze leraars aan.

De nieuwe Vlaamse regering is een inleveringsregering. Ze schuift de rekening door naar de werkende mensen. Tweeverdieners, alleenstaanden, gezinnen met of zonder kinderen, kortom iedereen zal de komende 5 jaar moeten inleveren. Bovendien houdt bovenstaande opsomming geen rekening met effecten op de koopkracht in het lineair snoeien in de middelen van de openbare diensten (zie verder), want die kunnen de factuur nog doen oplopen. Verder vallen deze maatregelen samen met de maatregelen die de nieuwe federale regering straks zal nemen. Onlangs vertelde Geert Bourgeois in De Tijd dat de Vlaamse besparingen lastig zijn, maar dat ze maar peanuts blijven in vergelijking met wat de federale regering moet besparen.

Maatregel	Winst / Verlies
Wijziging woonbonus leidt tot mindere fiscale aftrek	682
Verdubbeling zorgpremie (zorgbijdrage) + invoeren jaarlijkse indexering.	584
Afbouw personeel met minimaal 2000 eenheden in de Vlaamse overheidsdiensten.	322
Verhogen waterfactuur (bovengemeentelijke saneringsbijdrage stijgt van 0,96 naar 1,15 euro per m ³)	240
Verhoging energie factuur (doorrekenen gratis elektriciteit en gas + doorrekenen financiering regulator - VREG)	238
Desindexering kinderbijslag in 2015 en 2016	176
Afschaffen fiscale aftrek voor veiligheidsinvesteringen (brand & diefstal)	168
Verhoging inschrijvingsgelden hoger onderwijs (van 600 euro naar 800 à 900 euro)	164
Besparen op renovatiepremie (door hem te fiscaliseren)	162
Hervorming tarieven kinderopvang (bijdrage stijgt van 1,56 euro naar 5 euro per dag en de vermindering voor "kinderen ten laste" wordt vervangen door "kinderen in de crèche")	133
Loonleveringen bij begeleidingsjobs in het onderwijs. Gedeeltelijk gecompenseerd door verhoging inschrijvingsgelden in deeltijds kunst- en volwassenenonderwijs.	126
Verhoging verkeersbelasting door verdere vergroening	113
Beperking overdracht anciënniteit van de privé bij aanwerving leraars voor praktische vakken	73
Afschaffing tussenkomst Vlaamse overheid in het inschrijvingsgeld bij specifieke opleidingen voor hogescholieren	13
TOTALE INLEVERING OP 5 JAAR	3 194

EXCLUSIEF

Zwakkere en kwetsbare groepen worden niet gespaard

De nieuwe Vlaamse inleveringregering snoeit in allerlei sociale en ondersteunende projecten ten bedrage van 600 miljoen euro op 5 jaar. Leerlingen met leermoeilijkheden, kinderen uit de migratie, anderstaligen die Nederlands willen leren, leraren die pedagogische ondersteuning zoeken voor hun werk, bewoners van sociale woningen, zorgbehoevende ouderlingen en mensen met een handicap... allemaal zullen ze de gevolgen ondervinden van de Vlaamse inleveringregering. Hieronder volgt een lijst van maatregelen die deze groepen treffen.

- **150 miljoen euro** wordt bespaard in ondersteunende opdrachten in het secundair (bpt - bijzondere pedagogische taken) en in het bijzonder onderwijs (door vermindering in puntenenveloppe). Leerlingen met leermoeilijkheden krijgen de komende jaren minder ondersteuning. En dit op een moment dat alarmerend veel en steeds meer leerlingen het onderwijs zonder diploma verlaten.
- **32 miljoen euro** door het aanmoedigingsfonds te schrappen. Dit fonds werd eertijds opgericht om de participatie van kansengroepen in het hoger onderwijs te bevorderen.
- **9 miljoen euro** door de halvering van het budget voor de tijdschrijften Klasse voor leerlingen en Klasse voor leraren. Die spelen een ondersteunende rol voor leraars en ouders.
- **6 miljoen euro** op de promotie van het Nederlands bij anderstaligen in het Brussels Gewest

• **147 miljoen euro** door de bouw van sociale koopwoningen niet langer te ondersteunen met subsidies. Gevolg: een groot deel van de 21.000 sociale koopwoningen, gepland tegen 2023, zal niet gerealiseerd worden.

• **10 miljoen euro** in subsidies voor de bouw van 6.000 sociale huurwoningen tegen 2020. 900 van die 6000 sociale huurwoningen worden wellicht niet gerealiseerd, terwijl 100.000 mensen wachten op een sociale woning.

• **120 miljoen euro** wordt bespaard in het budget voor de zorg aan hulpbehoevenden. De vorige Vlaamse regeringen beslisten om dit budget jaarlijks te laten groeien gezien de vergrijzing. Die groei wordt nu twee jaar na elkaar afgeblokt. Wat neerkomt op minder ondersteuning voor hulpbehoevenden.

• **110 miljoen euro** door de animatie in de woonzorgcentra niet langer te ondersteunen.

• **15 miljoen euro** in het werkondersteuningspakket. 30.000 personen met een handicap die tewerkgesteld zijn krijgen deze tegemoetkoming, die varieert naargelang hun handicap. Deze tegemoetkoming gaat naar hun werkgevers ter compensatie van de lagere productiviteit.

Deze nieuwe regering gaat uit van een zeer elitaire maatschappijvisie waarin iedereen zijn eigen verantwoordelijkheid moet nemen en waar gesnoeid wordt in wat zij noemen de pampering van kansarme groepen. Niet voor niets stelt Netwerk tegen Armoede dat deze regering de armoede vergroot.

Afbraak openbare diensten

De partijen van de Vlaamse inleveringregering willen de volgende 5 jaar 2,8 miljard euro besparen bij de openbare diensten. 1.990 miljoen euro door te besparen in de middelen van alle overheidsdiensten en "door de dienstverlening en de tewerkstelling in de openbare diensten af te bouwen. 819 miljoen euro in het onderwijs. De besparingen beperken zich niet tot het hoger onderwijs, maar treffen ook het secundair, het bijzonder en het technisch onderwijs.

• Tariefverhogingen bij De Lijn, besparingen bij de VRT

De Lijn moet op haar budget 45 miljoen euro inleveren in 2015, oplopend tot 61 miljoen euro in 2019. Dat kan niet anders dan leiden tot minder trams en bussen. Ook tariefverhogingen zijn onvermijdelijk. Gratis vervoer voor 65-plussers wordt afgeschaft. In minder bevolkte gebieden wordt het aanbod verminderd. De regering wil ook 2 miljoen euro per jaar besparen op werknemersvervoer naar afgelegen bedrijfsterreinen.

De kwaliteit en het aanbod van de programma's van de openbare omroep (VRT) zullen verminderen, aangezien het budget van de VRT krimpt met 15 miljoen euro in 2015, oplopend tot 27 miljoen euro in 2019. Zowel bij De Lijn als bij de VRT is het met zulke besparingen onvermijdelijk dat de loon- en werkvoorwaarden van de werknemers onder druk komen te staan.

• Slechtere dienstverlening in de gemeenten

Ook de dienstverlening in steden, gemeenten en provincies zal leiden onder de besparingen van deze nieuwe regering. Deze lokale besturen, die veel gesco's tewerkstellen in sociale en socio-culturele diensten zoals buitenschoolse kinderopvang, zullen in de toekomst nog maar 95 % van de middelen krijgen om de gesubsidieerde contractuelen (gesco's) uit te betalen. De lokale besturen kunnen de mindere inkomsten alleen compenseren door minder dienstverlening of slechtere loon- en werkvoorwaarden van de gesco's. Afbouw van de tewerkstelling van gesco's is niet uitgesloten. De maatregelen rond de gesco's kaderen trouwens in een programma van activering en tewerkstelling in de privésector. Besparingen bij de provincies gaan ten koste van de financiering van

bibliotheken, cultureel erfgoed, musea, cultuurhuizen en culturele organisaties.

• Afbouw tewerkstelling bij de overheid met meer dan 4.800 eenheden

De provinciebesturen moeten zwaar inleveren. Dit zal resulteren in een vermindering van de tewerkstelling bij de provincie. Vakbonden vrezen voor 1.800 van de 6.700 jobs bij de provinciale diensten. Bij de Vlaamse ambtenaren wordt de tewerkstelling met 2.000 eenheden afgebouwd. Degenen die overblijven zullen harder moeten werken. De besparingen in het onderwijs in allerlei ondersteunende projecten en het beperken van de detacheringen bedreigen 1.000 jobs in het onderwijs.

De niet-thematische verlopen doven uit. Het loopbaankrediet en de landingsbanen voor de social-profit zijn bedreigd. Meestal leiden deze verlopen tot een vervangende tewerkstelling die nu zal wegvallen.

• Afschaffing gratis veerdiensten over de Vlaamse rivieren

912 miljoen euro besparingen door lineaire besparing op investerings- en werkingsmiddelen van alle Vlaamse openbare diensten. Zware sanering in de middelen van de provincies. Gevolg: minder onderhoud van ons wegennet. Minder investeringen en onderhoud van de fietsinfrastructuur. Besparing in de milieudiensten en onderhoud parken. Minder ondersteuning in sociale huisvesting. Minder onderhoud van onze waterwegen met meer overstromingen tot gevolg. Niemand gelooft dat deze sanering de bevolking niet zal raken. Neem als voorbeeld de lineaire besparing in de middelen van de Vlaamse Dienst met Autonome Boekhouding Vloot (DAB Vloot), die nu nog gratis veerdiensten uitvoert over de rivieren. Wie durft beweren dat de besparingen niet zullen leiden tot het betalend maken van die veerdiensten? Enkele jaren geleden was er al eens sprake om die gratis dienstverlening af te schaffen aan de Schelde. Men wilde toen 5 euro innen per overzet. Duizenden jongeren en pendelaars maken dagelijks gebruik van deze veerdiensten. Deze maatregel is toen niet doorgegaan door het hevige protest.

Afwachten of vanaf nu het verzet opbouwen

Toen de concrete gegevens van 'de tabel' uitlekten, kwam er bij verschillende groepen protest los. Dit protest dwong minister-president Bourgeois en viceminister-president Annemie Turtelboom uit vakantieret terug te komen om zich voor het Parlement te verantwoorden. Geert Bourgeois haastte zich om te zeggen dat het allemaal voorbarig was en dat de Vlaamse regering nog geen enkele discussie over de concrete begrotingscijfers had gevoerd. Sommigen grepen deze verklaring aan om te stellen dat we met conclusies moeten wachten tot de Vlaamse regering zijn begrotingshuiswerk gemaakt heeft.

Niets is minder waar. De tabel is het resultaat van lange onderhandelingen. Hij geeft de doelstellingen weer waartoe de partijen die de nieuwe Vlaamse regering vormen, zich verbonden hebben. Het is niet omdat er tijdens de begrotingsdiscussie die in september-oktober plaatsvindt, nog een paar punten en komma's kunnen veranderen dat de cijfers van 'de tabel' waardeloos zijn. Integendeel, iedereen die begaan is met de werkende bevolking, moet die cijfers vandaag gebruiken om te sensibiliseren en te mobiliseren voor protestacties. Hoe sneller de sociale beweging op gang komt, hoe meer krachten we kunnen verzamelen tegen het moment dat de Vlaamse regering met de echte begrotingscijfers afkomt. Vandaag afwachten betekent dat men op dat moment met lege handen zal staan tegenover de begrotingscijfers die nauwelijks zullen verschillen van wat er in 'de tabel' staat.